

λέξιν, καὶ φροντίζοντες ἂν ταύτην ἢ ἐκεῖνην μάλ-
λον πρέπει νὰ μεταχειρισθῶμεν· ὑπάρχουσι πε-
ριστάσεις, καθ' ἃς πρέπει ν' ἀκολουθῶμεν τὴν ἐν
τῇ συνθέσει ἀναπτυσσομένην ὁρμὴν, ἂν πιστεύω-
μεν, ὅτι θέλομεν ἐκφρασθῆ ἐπιτυχῶς, ἔστω καὶ
ἐπὶ κινδύνῳ νὰ παρεισδύσωσιν ἀπροσεξίαι τινές·
διότι ἐπὶ τούτων δύναται νὰ ἐπέλθῃ διόρθωσις
κατὰ τὴν ἐπιθεώρησιν τῆς ἐργασίας.

Ὅτι γράφομεν πρέπει νὰ θέτωμεν κατὰ μέ-
ρος ἐπὶ τινα χρόνον, μέχρις οὗ ἢ ζῆσις τῆς συν-
θέσεως κατευασθῆ καὶ ἢ εἰς τὰς ἐκφράσεις, τὰς
ὁποίας μετεχειρίσθημεν, προσκόλλησις ἡμῶν χα-
λαρωθῆ, καὶ αὐταὶ δὲ αὐταὶ αἱ ἐκφράσεις λησμο-
νηθῶσι· τότε δὲ ἀναθεωροῦντες τὴν ἐργασίαν
ἡμῶν δι' ἀπαθοῦς καὶ κριτικοῦ ὀρθαλοῦ, ὥσει
ἐπρόκειτο περὶ ἔργου ἄλλοτρίου, θέλομεν ἀνέυ-
ρει τὰς ἀτελείας, αἵτινες διέφυγον ἐν ἀρχῇ τὴν
προσοχὴν ἡμῶν.

Τρίτον, ὡς πρὸς τὴν βοήθειαν, τὴν ἐκ ξένων
ἔργων προσγινομένην ἡμῖν, εἶναι φανερόν, ὅτι
πρέπει νὰ οἰκειώμεθα δια τῆς ἀναγνώσεως μετὰ
τοῦ ὕφους τῶν καλλιτέρων συγγραφέων. Τοῦτο
εἶναι ἀναγκαῖον, ἵνα καὶ ἢ περὶ τὸ ὕφος καλλι-
στήσια ἀρλοδίως βυθιζήται καὶ κεφάλαιον λέ-
ξεων ἀποκτῆται. Ἀναγινώσκοντες συγγραφεῖς
χάριν τοῦ ὕφους, πρέπει νὰ προσέχωμεν εἰς τὸ
ἰδιάζον τῶν διαφόρων αὐτῶν τρόπων. Δὲν ὑπάρ-
χει δὲ ἄσκησις ἐπωφελεστέρα πρὸς ἀπόκτησιν
αταλλήλου ὕφους ἢ τὸ μεταφέρειν εἰς λέξεις
ἡμῶν αὐτῶν χωρὶς διακεκριμένου συγγραφέως·
ἐνοεῖται δὲ, ὅτι ἢ μεταφορὰ ὅπως ἀποβῆ ἐπω-
φελῆ; δέον νὰ γίνεται ἀπὸ μνήμης μετὰ ἐπα-
νελημμένην ἀνάγνωσιν τοῦ χωρίου· μετὰ τοῦτο
ποιοῦμεν παρεβολὴν καὶ διορθοῦμεν τὰ λάθη.

Τέταρτον, ὀφείλομεν ν' ἀποφεύγωμεν τὴν δου-
λικὴν ἀπομίμησιν οἰουδήποτε συγγραφέως· διότι
τὸ τοιοῦτον διατάρασται τὰς σκέψεις ἡμῶν καὶ
καθιστᾷ συνήθως τὸν τρόπον τῆς ἐκφράσεως βε-
βιασμένον· οἱ δουλικῶς ἀπομιμούμενοι ἀπομι-
μοῦνται μετὰ τῶν ἀρετῶν καὶ τὰ σφάλματα τοῦ
συγγραφέως· οὐδεὶς δὲ δύναται ν' ἀποβῆ καλῶς
συγγραφεὺς ἢ καλῶς ῥήτωρ, ἂν δὲν ἔχῃ πεποι-
θησιν εἰς τὰς ἰδίους αὐτοῦ γνώσεις. Πρέπει ἰδίως
νὰ προσέχωμεν ἀπὸ τοῦ ν' ἀντιγράφομεν φρά-
σεις τοῦ συγγραφέως ἢ καὶ ὀλόκληρα τεμάχια
αὐτοῦ· τοιαύτη ἔξις θὰ φθείρῃ τὴν φυσικὴν ἐκ-
φρασιν· εἶναι προτιμότερον ν' ἀρκώμεθα εἰς ἰδίαν
ἡμῶν μετρίαν σύνθεσιν, ἔστω καὶ μικρᾶς καλ-
λονῆς, ἢ νὰ ἐπιεικνύμεθα διὰ ξένων κοσμημά-
των, ὅπερ ἐπὶ τέλους θ' ἀποκαλύψῃ τὴν πτω-
χείαν τοῦ πνεύματός μας.

Πέμπτον, πρέπει νὰ προσπαθῶμεν νὰ προσαρ-
μόζωμεν τὸ ὕφος ἡμῶν πρὸς τὸ θέμα καὶ τὸν
νοῦν τῶν ἀκροατῶν μας. Ἄν πρόκηται νὰ ὀμι-
λήσωμεν δημοσίᾳ οὐδὲν σημαίνει ἢ εὐγλωττία
καὶ τὸ κάλλος τοῦ λόγου ἂν δὲν προσαρμόζονται
εἰς τὰς περιστάσεις καὶ τὰ πρόσωπα· ἄρκως ἀ-

δεξιότητος ἔργον εἶναι νὰ μεταχειρίζηται τις
ποιητικὸν ὕφος εἰς περιστάσεις, καθ' ἃς ἐπιχει-
ρημάτων μόνων καὶ συλλογισμῶν εἶναι χρεία,
ἢ νὰ ὀμιλῇ πομπικῶς εἰς ἐπήκοον ἐνώπιον προ-
σώπων, ἅτινα οὐδὲν ἐνοοῦσι καὶ ἅτινα δύναται
μόνον ν' ἀποθαυμάζωσι τὴν ἄκραν ἡμῶν ἐπίδει-
ξιν. Ταῦτα εἶναι ἐλαττώματα οὐχὶ τόσοσὺν ὑπὸ
τὴν ἔποψιν τοῦ ὕφους, ὅσον, ὅπερ καὶ χειρόν,
ὑπὸ τὴν ἔποψιν τοῦ κοινοῦ νοός.

Ἐν τέλει παρατηροῦμεν ὅτι ἐν πάσῃ περι-
πτώσει ἢ πρὸς ὕφος προσοχὴ δὲν πρέπει ν' ἀπο-
διώκῃ τὴν ἐπιμέλειαν τῶν ἰδεῶν· «φρόντιζε περὶ
τῆς ἐκφράσεως, ἀλλὰ σπούδαζε ἰδίως τὰ πράγ-
ματα», λέγει ὁ Κοῦιντιλιανός· ὁ κανὼν οὗτος
εἶναι τόσοσὺν μᾶλλον ἀναγκαῖος, ὅσῳ ὁ παρὼν
αἰὼν ἀποκλίνει μᾶλλον πρὸς τὸ ὕφος ἢ πρὸς τὰς
ἰδέας· εἶναι πολὺ εὐκολώτερον νὰ ἐνδύσῃ τις τε-
τριμμένα καὶ κοινὰ αἰσθήματα διὰ τινων κεκαλ-
λωπισμένων ἐκφράσεων, ἢ νὰ παρουσιάσῃ γνώ-
μας ἰσχυρὰς ἐχούσας, λογικὴν ὑπόστασιν καὶ χρη-
σιμότητα. Τὸ τελευταῖον ἀπαιτεῖ ἀληθῆ εὐφυΐαν,
ἐνῶ τὸ πρῶτον δύναται νὰ ἐπιτευχθῆ διὰ τῆς
φιλοπονίας.

(Ἐκ τοῦ ἀγγλικοῦ).

A6.

Ἄν πρωϊμίσῃ ἢ μυγδαλιὰ κι' ἀνθίσῃ τὸ Δεκέβρη
Βαρὺς μὲ χιόνια κι' ὄψιμος χειμῶνας θὰ μᾶς εὕρῃ.
(Ἀριστοτέλης Βαλαωρίτης).

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Τὰ πρῶτα νομίσματα τῆς ἀναγεννηθείσης Ἑλλάδος.

Ἐκ σπουδαίας πραγματείας τοῦ κ. Π. Λάμπρου, «Ἀνέκ-
δοτα νομίσματα τῶν Μεγάλων Μαγίστρων τοῦ ἐν Ῥόδῳ
Τάγματος τῶν Ἰωαννιτῶν ἐπιγραφομένης, καὶ ἐν τῇ Πα-
ρίσι δημοσιευθείσης ἄλλοτε, ἐσταχυολογήσαμεν τὰ ἐ-
πόμενα»
Σ. τ. Δ.

Τίς ἤθελέ ποτε φαντασθῆ, ὅτι τὸ Νομισμα-
τοκοπεῖον τῶν ἐν Ῥόδῳ Ἰπποτῶν, εἰς ὃ ἐκόπη-
σαν ἐπὶ δύο αἰῶνας τὰ μαρτυροῦντα τὴν ὑπο-
τέλειαν τῆς Ἑλλάδος καὶ τὴν ἐπ' αὐτῆς κυ-
ριαρχίαν τῶν Ἰπποτῶν νομίσματα, εἰμαρμένον
ἦτο νὰ χρησιμεύσῃ εἰς κατασκευὴν τῶν πρῶτων
νομισμάτων ἀναγεννηθείσης τινὸς Ἑλλάδος;
Εἶναι ἐν τοσοῦτῳ συμβᾶν ἱστορικόν. Ὁ αἰμίμη-
στος Κυβερνήτης ἐλθὼν εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐβου-
λεύσατο σὺν τοῖς σπουδαίοις ἄλλοις καὶ περὶ
συστάσεως Νομισματοκοπείου ἐθνικοῦ. Μόλις
λοιπὸν ἐπέτρεψαν αἱ περιστάσεις, παρήγγειλε
τῷ Α. Κοντοσταύλῳ, μεταβαίνοντι εἰς Μελίτην
δι' ἄλλας ὑποθέσεις, νὰ προμηθευθῆ καὶ τὰς περὶ
Νομισματοκοπείου ἀπαιτούμενας μηχανάς. Ὁ
δὲ Κοντόσταυλος, μεταβὰς ἐκεῖ καὶ σχετισθεὶς
μετὰ τοῦ Γραμματέως τοῦ Διοικητοῦ, ἐπέτυχε
νὰ ἀγοράσῃ ἀντὶ τῆς μικροτατῆς ἀξίας ἑκατὸν
λιρῶν στερλινῶν ἀπάσας τὰς τοῦ Νομισματο-
κοπείου τῶν Ἰπποτῶν μηχανάς.¹ Ὅθεν εἰς Αἴ-

1. Καθὼς ἐπληροφόρηθην, αἱ μηχαναὶ αὗται, μετὰ τὴν

γιναν συστηθέντος τοῦ Ἑλληνικοῦ Νομισματοκοπέου, ἐκόπησαν καὶ ἐστάλησαν τῇ 28 Ἰουλίου 1829 εἰς τὴν ἐν Ἀργεῖ Ἑθνικὴν Συνέλευσιν τὰ πρῶτα νομίσματα τῆς ἀναγεννηθείσης πατρίδος μας, συνιστάμενα εἰς τὸν ἀργυροῦν φοῖνικα, τὸ δεκάλεπτον, τὸ πεντάλεπτον καὶ τὸ μονόλεπτον. Ἐν τῇ μικρᾷ λοιπὸν νήσῳ Αἰγίνῃ, ἐν ἣ ἐκόπησαν ὑπὸ τοῦ Ἀργεῖου Φεΐδωνος ὀκτὼ αἰῶνας π. Χ. τὰ πρῶτιστα, ὡς δημολογοῦσιν οἱ ἀρχαιολόγοι, νομίσματα τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος, ἐκεῖ ὡσαύτως προωρισμένον ἦτο νὰ κοπῶσι μετὰ εἰκοσιεξ αἰῶνας καὶ τὰ πρῶτιστα τῆς νεωτέρας.

*

**

Οἱ Ἰππόται κατέλαβον τὴν Ῥόδον ἐν ἔτει 1309 καὶ ἐκράτησαν αὐτὴν ἐπὶ 213 ἔτη, ἤτοι μέχρι τοῦ 1522, ὅτε ἐκυρίευσαν αὐτὴν οἱ Τούρκοι. Ὑπῆρξαν δὲ καὶ οὗτοι κρίκοι τινὲς τῆς ὅλης Φραγκικῆς ἀλύσεως, τῆς δεσμευσάσης κατὰ τὸν Μεσαιῶνα τὴν Ἑλλάδα· ἀλλ' ἤλθον καὶ παρῆλθον, ἄλλα ὁρατὰ ἔχνη τῆς διαβατικῆς παρ' ἡμῖν ἐγκαταστάσεώς των μὴ ἀφήσαντες, ἢ ὀλίγα τινὰ οἰκοδομήματα, ἐν Ῥόδῳ μέχρι τῆς σήμερον σωζόμενα, πρὸς δὲ καὶ τὰ νομίσματα αὐτῶν.

*

**

Οἱ Ἰππόται κατὰ τὴν ἐν Παλαιστίνῃ καὶ Κύπρῳ διαμονὴν των, ἄνευ κυριαρχικῆς ἐξουσίας ὄντες, δὲν ἠδύνατο νὰ ἔχωσι τὸ δικαίωμα τοῦ κόπτειν νομίσματα· ἀλλ' ἀπὸ τῆς ἐγκαταστάσεως αὐτῶν εἰς Ῥόδον ἀπήλαυσαν διάφορα κυριαρχικά δικαιώματα, καὶ ἐντεῦθεν ἤδη ἄρχεται ἡ πολιτικὴ βεβαρύτης καὶ τὸ κράτος τοῦ Τάγματος. Ὅθεν ἐν Ῥόδῳ κατὰ πρῶτον ἐξήσκησεν ὁ Μέγας Μάγιστρος Φούλκων de Villaret πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ τὸ κυριαρχικὸν δικαίωμα τοῦ κόπτειν νομίσματα.

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

Τὰ ἐλαττώματα καὶ αἱ γελοιότητες ἐκάστου ἀνθρώπου εἶνε τὸ θῆραμα, τὸ κτῆμα καὶ ἡ περιουσία τῶν ἄλλων.

*

**

Πρέπει τις νὰ κρύπτῃ μετὰ προσοχῆς πᾶσαν εὐτυχίαν του, ὡς ὁ ὀδοιπόρος τὰ χρήματα αὐτοῦ ὁσάκις διέρχεται ἐπικίνδυνον δάσος. Ἡ κοινωνία ὁμοιάζει *λημέριον*.

*

**

Οὐδένα στέργω νὰ πιστεύσω σοφὸν ἂν δὲν τὸν ἀκούσω τρεῖς λέγοντα «Διστάζω περὶ τούτου», καὶ δις «Δὲν ἤξεύρω». (Ἀλφόνσος Κάρ).

διάλυσιν τοῦ ἐν Αἰγίνῃ Νομισματοκοπέου, ἀπεστάλησαν εἰς τὸ Ὀπλοστάσιον τοῦ Ναυπλίου, ὅπου πιθανόν νὰ εὐρίσκωνται. Σ. τ. Δ.

ΥΓΙΕΙΝΗ

Ἡ φλανέλλα.¹

Ὁ χειμὼν πλησιάζει. Ὡς ἐκ τούτου δὲν νομίζομεν ὅλως ἄσκοπον νὰ εἴπωμεν ὀλίγας λέξεις περὶ τῆς φλανέλλας, τῆς τόσοσιν χρησίμης κατὰ τὴν ὥραν ταύτην τοῦ ἔτους.

Ἡ φλανέλλα ἔχει τὴν ιδιότητα νὰ ἀπορροφᾷ ἀμέσως τὸν ἰδρῶτα καὶ νὰ διατηρῇ τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ σώματος εἰς θερμοκρασίαν πάντοτε ἴσην. Ὁ ἐλαφρὸς ἐρεθισμὸς, δι' ὃ προξενεῖ κατ' ἀρχὰς εἰς τὴν ἐπιδερμίδα εἶναι ἐπίσης ὑγιεινὸς εἰς τινὰς περιστάσεις, ὡς καὶ αἱ διὰ φλανέλλας ἐντορίψεις ἀρκοῦσιν ἐνίοτε εἰς ἀποκατάστασιν τῆς κυκλοφορίας, ἣν κρουολογημά τι ἐπαυθεν ἀποτόμως.

Πρὸς ἀποφυγὴν τῶν κρουολογημάτων τούτων, ἅτινα τόσοσιν βρευματισμοῦ καὶ πνευμονίας προξενοῦσιν, ἄριστον μέσον εἶναι ἡ φλανέλλα.

Τὰ ἐκ φλανέλλας ὑποκάμισα εἶναι λίαν ὠφέλιμα εἰς τοὺς ἀσθενεῖς ὀργανισμοὺς, καθὼς καὶ εἰς τοὺς προσβληθέντας ποτὲ ὑπὸ πνευμονίας ἢ βρογχίτιδος, δι' οὓς ἡ ὑποτροπὴ θά ἦτο ὀλεθρία.

Ἄλλ' ἡ χρῆσις αὐτῆς εἶναι καλὸν ν' ἀπαγορευθῇ εἰς τοὺς ἔχοντας ὑγιᾶ τὸν ὀργανισμόν· ἐπιζόμενοι οὗτοι ἄνευ ἀνάγκης εἰς τὴν φλανέλλαν, στεροῦνται πολυτίμου μέσου ἐν ἀνάγκῃ.

Οὐδέποτε πρέπει ὑπερβολικὸς φόβος νὰ στερῇ ἡμᾶς πολυτίμου βοήθημα διὰ τῆς προώρου ἢ ἀκαίρου χρήσεως τῶν προφυλακτικῶν μέσων.

Ὅπως καταστήσωμεν τὴν ιδέαν ἡμῶν καταληπτοτέραν, λέγομεν εἰς τοὺς εὐρώστους ἐκείνους καὶ ὑγιεῖς, οἵτινες ἑαυτοὺς τε καὶ τὰ τέκνα των συνείθισαν εἰς τὴν ἀδιάκοπον χρῆσιν τῆς φλανέλλας, ὅτι

Ἡ κινήνη εἶναι ἐπίσης ὠφέλιμος εἰς τοὺς πάσχοντας ἐκ διαλείποντος πυρετοῦ, ὡς ἡ φλανέλλα εἰς πάσχοντας τὸ στήθος. Ἄλλ' ἀφοῦ νοσηλεύητε τοὺς πνεύμονας ὑμῶν ἐκ τῶν προτέρων, διατί δὲν πράττετε τὸ αὐτὸ καὶ διὰ τοὺς ἀπειλοῦντας ὑμᾶς διαλείποντας πυρετούς; Διατί δὲν λαμβάνετε ἐνίοτε κόκκους τινὰς θεϊκῆς κινήνης;

Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τοῦ ὠφελίμου ἢ μὴ τῆς φλανέλλας. Ἄλλὰ τὸ ὄνομα αὐτῆς πόθεν παρήχθη; Ἐκ τοῦ γαλλικοῦ flaine, ὑπερ ὃ Διὲς παράγει ἐκ τοῦ λατινικοῦ flamen, ἀποκρύπτουτος, καλύπτουτος, ἐκ τῆς σανσκριτικῆς ρίζης βάλ, προτίθεμαι, καλύπτω. Ὁ Διτρεῖ ὅμως μετὰ μείζονος πιθανότητος παράγει τὸ flaine ἐκ τοῦ flamineum, ἐριούχοι εἶδος πέπλου.

1. Νεολόγος Ἀθηναῖος.

Ἐὰν ὁ ἐν πάσῃ τῇ οἰκουμένην χρυσὸς διενέμετο μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων ἕκαστον ἄτομον θὰ ἐλάμβανε δέκα φράγκα.

ΠΑΡΟΡ.—Σελ. 641, στ. 1 ἀντὶ Κανάρης ἀνάγνωθι «Κανάρης ὑπὸ Ἀριστοβαλσκωρίτου».